

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE**

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O EKSPLOZIVNIM
OSTACIMA RATA (PROTOKOL V.) UZ KONVENCIJU O ZABRANI ILI
OGRANIČAVANJU UPORABE ODREĐENOG KONVENCIONALNOG ORUŽJA S
PRETJERANIM TRAUMATSKIM UČINKOM ILI DJELOVANJEM BEZ OBZIRA NA
CILJ, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz 2004.

I. USTAVNA OSNOVA

Odredba članka 139. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 41/2001.-pročišćeni tekst i 55/2001.) temelj je za donošenje Zakona o potvrđivanju Protokola o eksplozivnim ostacima rata (Protokol V.) uz Konvenciju o zabrani ili ograničavanju uporabe određenog konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj iz 1980. godine.

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Konvencija o zabrani ili ograničavanju uporabe određenog konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj (u daljnjem tekstu Konvencija) usvojena je 10. listopada 1980., a stupila je na snagu 02. prosinca 1983. Konvencija je do sada uključivala pet Protokola uz Konvenciju: Protokol o fragmentima koji se ne mogu otkriti (Protokol I.) iz 1980.; Protokol o zabrani ili ograničenju uporabe mina, mina iznenađenja ili drugih naprava (Protokol II.) iz 1980.; Protokol o zabrani ili ograničenju uporabe zapaljivog oružja (Protokol III.) iz 1980.; Izmijenjeni Protokol II. iz 1996. i Dopunski protokol IV. o osljepljujućem laserskom oružju iz 1995. godine.

Republika Hrvatska je stranka Konvencije sa Protokolima I., II. i III. na temelju notifikacije o sukcesiji i ona je za nju na snazi od 08. listopada 1991. godine («Narodne novine-Međunarodni ugovori» broj 4/1994.). Republika Hrvatska je stranka Dopunskog Protokola IV i Izmijenjenog Protokola II. od 25. travnja 2002. godine («Narodne novine-Međunarodni ugovori» broj 4/2002.).

Republika Hrvatska je i stranka Konvencije o zabrani proizvodnje, uporabe, skladištenja i prijenosa protupješačkih mina i njihovom uništenju (Ottavska konvencija) i to od 01. ožujka 1999. kada je Konvencija stupila na snagu (Republika Hrvatska je ratificirala Konvenciju još 24. travnja 1998.-«Narodne novine-Međunarodni ugovori broj 7/1998.).

U sklopu napora i aktivnosti na području ograničavanja naoružanja Hrvatsko izaslanstvo sudjelovalo je na sastanku država stranaka Konvencije u Ženevi u vremenu od 27-28. studenoga 2003. godine. Na ovom sastanku usvojen je Protokol o eksplozivnim ostacima rata (Protokol V.) uz Konvenciju (u daljnjem tekstu: Protokol V.). Republika Hrvatska je sudjelovala u pripremi i podržala donošenje Protokola V., te se Izaslanstvo Republike Hrvatske u tom smislu i očitovalo tijekom njegovog usvajanja.

Protokol V. usvojen je u cilju reguliranja pravnih pitanja vezanih uz eksplozivne ostatke rata. Time se smanjuju rizici i posljedice eksplozivnih ostataka rata i pojačava zaštita, posebno civilnog stanovništva, a uzimajući u obzir ozbiljne humanitarne probleme nakon prekida sukoba izazvane eksplozivnim ostacima rata. Time su postignuti ciljevi koje zastupa Republika Hrvatska na ovom području.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Zakonom o potvrđivanju Protokola V. potvrđuje se predmetni međunarodni ugovor čime se stvaraju uvjeti za izražavanje pristanka Republike Hrvatske da bude vezana tim međunarodnim ugovorom.

Protokol V. primjenjiv je na eksplozivne ostatke rata na kopnenom području uključujući unutarnje vode visokih ugovornih stranaka. Ovaj Protokol primjenjiv je na situacije koje su rezultat sukoba spomenutih u članku 1., stavak 1.-6. Konvencije, kako je izmijenjena i dopunjena 21. prosinca 2001. Članci 3., 4., 5. i 8. ovog Protokola primjenjivi su na eksplozivne ostatke rata različite od eksplozivnih ostataka rata definiranih u članku 2., stavak 5. ovog Protokola.

Protokol V. regulira slijedeća pitanja:

- Čišćenje, uklanjanje, i uništavanje eksplozivnih ostataka rata;
- Bilježenje, čuvanje i prijenos podataka;
- Ostale mjere predostrožnosti za zaštitu civilnog stanovništva, pojedinaca i civilnih objekata od rizika i učinaka eksplozivnih ostataka rata;
- Zaštitu humanitarnih misija i organizacija od učinaka eksplozivnih ostataka rata;
- Pomoć vezanu za postojeće eksplozivne ostatke rata;
- Suradnju i pomoć;
- Opće preventivne mjere;
- Konzultacije Visokih ugovornih stranaka i
- Pridržavanje obveza.

Tehnički dodatak Protokola V. sadrži predložene najbolje metode za postizanje ciljeva navedenih u člancima 4., 5. i 9. Protokola. Ovaj će Tehnički dodatak visoke ugovorne stranke primjenjivati na dobrovoljnoj osnovi. Njegovi sastavni dijelovi su:

1. Bilježenje, čuvanje i objavljivanje podataka o neeksplozivnim ostacima rata (NOR) i napuštenim ostacima rata (NAOR);
2. Upozoravanje, izobrazba o rizičnosti, označavanje, ograđivanje i nadzor i
3. Opće preventivne mjere.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba Zakona o potvrđivanju Protokola V. neće zahtijevati dodatna financijska sredstva jer je Republika Hrvatska već izradila potrebnu regulativu i provela odgovarajuće postupke kroz redovne aktivnosti Ministarstva obrane koje se financiraju iz sredstava Državnog proračuna namijenjenih radu Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona o potvrđivanju Protokola V. po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora («Narodne novine» broj 06/02.-pročišćeni tekst i 41/02.) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima.

Republika Hrvatska je, kao zemlja koja je suočena s velikim problemom razminiranja područja koja su tijekom Domovinskog rata bila zahvaćena vojnim djelovanjima posebno zainteresirana za dosljednu primjenu svih pravnih instrumenata. Stoga je stranka svih relevantnih konvencija i protokola kojima se pojačava zaštita, posebno civilnog stanovništva, a Republika Hrvatska i redovno sudjeluje u aktivnostima međunarodne zajednice koje uključuju i smanjivanje rizika i posljedica eksplozivnih ostataka rata.

Uzimajući u obzir gore navedeni interes Republike Hrvatske za pristupanje Protokolu V. potrebno je što skorije stvoriti potrebne uvjete za njegovo stupanje na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već usvojenim međunarodnim ugovorom kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora predlaže se ovaj prijedlog Zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA V.

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine" broj 28/96.), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske predlaže se pokretanje postupka za donošenje Zakona o potvrđivanju Protokola o eksplozivnim ostacima rata (Protokol V.) uz Konvenciju o zabrani ili ograničavanju uporabe određenog konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj.

Konačni prijedloga Zakona o potvrđivanju Protokola o eksplozivnim ostacima rata (Protokol V.) uz Konvenciju o zabrani ili ograničavanju uporabe određenog konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O EKSPLOZIVNIM
OSTACIMA RATA (PROTOKOL V.) UZ KONVENCIJU O ZABRANI ILI OGRANIČAVANJU
UPORABE ODREĐENOG KONVENCIONALNOG ORUŽJA S PRETJERANIM
TRAUMATSKIM UČINKOM ILI DJELOVANJEM BEZ OBZIRA NA CILJ**

Članak 1.

Potvrđuje se Protokol o eksplozivnim ostacima rata (Protokol V.) uz Konvenciju o zabrani ili ograničavanju uporabe određenog konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj usvojen 28. studenoga 2003. godine u Ženevi u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Protokola iz članka 1. ovog Zakona u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

Članak 3.

Provedba ovog Zakona u djelokrugu je Ministarstva obrane Republike Hrvatske.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovog Zakona Protokol iz članka 1. ovog Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, nakon njegovog stupanja na snagu.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik
Hrvatskog sabora**

Vladimir Šeks, v.r.

O B R A Z L O Ž E N J E
KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O EKSPLOZIVNIM
OSTACIMA RATA (PROTOKOL V.) UZ KONVENCIJU O ZABRANI ILI OGRANIČAVANJU
UPORABE ODREĐENOG KONVENCIONALNOG ORUŽJA S PRETJERANIM
TRAUMATSKIM UČINKOM ILI DJELOVANJEM BEZ OBZIRA NA CILJ

Člankom 1. prijedloga Zakona propisano je da se potvrđuje Protokol o eksplozivnim ostacima rata (Protokol V.) uz Konvenciju o zabrani ili ograničavanju uporabe određenog konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj iz 1980. godine (u daljnjem tekstu: Protokol V.), a sukladno odredbama članka 139. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 41/01.-pročišćeni tekst i 55/01.) čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana Protokolom V.

Članak 2. sadrži tekst Protokola V. u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Člankom 3. utvrđeno je da je provedba Zakona o potvrđivanju Protokola V. u djelokrugu Ministarstva obrane Republike Hrvatske.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu Zakona Protokol V. nije na snazi, te da će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno nakon njegovog stupanja na snagu.

Člankom 5. utvrđuje se dan stupanja na snagu Zakona.